

REGION | Zpravodajství

RADIM TROJAN Z PLZEŇSKA ZE SPOLKU OBRÁNCI ZVÍŘAT ŘÍKÁ:

Šlechtění kuřat z nich udělalo naprosté mrzáky

LENKA PROKŠOVÁ

V České republice se ročně odchová asi 140 milionů kuřat na maso a naprostá většina z nich jsou tzv. rychle rostoucí plemena neboli rychlokuřata. Šestadvacetiletý Radim Trojan z Plzeňska (na snímku), člen spolku Obránci zvířat, se v nové kampani nazvané Rychlokuřata snaží upozorňovat na utrpení kuřat, která se vlivem šlechtění zvětšila za posledních 50 let až čtyřnásobně.

FARMA LÁNY. Foto: Obránci zvířat

Jak vznikla kampaň Rychlokuřata a co je jejím cílem?

Naše kampaň se zabývá tím, jakým způsobem jsou kuřata šlechtěna. Převážná většina z nich je šlechtěna tak, aby dorostla co nejrychleji a do co největších objemů svalstva s vynaložením minimálních nákladů. Šlechtění udělalo z kuřat naprosté mrzáky. Z malého roztomilého kuřátka se kvůli přešlechtění stane během pěti týdnů více jak dvoukilové monstrum, které sotva unese vlastní tělo. Za 35 dní, kdy váží už přes dvě kila, nabere i padesátinásobek vlastní váhy. Pod náporom svalstva se pak kuřatům lámou nohy, mnohdy nezvládnou ani dojet k potravě a umírají hladem nebo žízní. Váží se nasoukaná těsně vedle sebe na podestýlkách plných výkalů, ze kterých mají popáleniny na těle.

V nedávné době zveřejnil váš spolek na sociálních sítích záběry, jak to dnes vypadá v některých českých chovech.

Je to standardní přístup českých chovů ke kuřatům?

Ano. Videá pochází ze tří farem v České republice – Blšan u Loun, Dubějovic a

Lán. Cílem těchto videí nebylo poukázat na jednotlivé chovatele, ale na systémový problém – chtěli jsme, aby veřejnost viděla, jaké výrobky si kupuje v supermarketech a odkud pochází. Naše kampaň trvá dnes dva týdny a na webu rychlokuřata.cz se do ní zapojilo více než 15 tisíc lidí, včetně mnoha celebrit.

Jaké jsou reakce?

Odezvy jsou velmi pozitivní. Prostřednictvím reakcí od lidí cílíme na obchodní řetězce, které mají sílu ukončit toto obhlubné týraní zvířat tím, že začnou vyžadovat nový standard od svých dodavatelů. Vždyť právě závazek řetězců před čtyřmi roky vytvořil podmínky pro ukončení klecových chovů slepic. Supermarkety dnes tlačí na dodavatele, aby měly co nejlevnější maso, a to pak způsobuje, že se kuřata chovají v takto šlehaných podmínkách. Náš spolek tedy bojuje za to, aby supermarkety přestaly odebírat rych-

lokuřata a nahradily je pomalu rostoucími kuřaty. Podle zákona je bohužel takovéto chování kuřat legální. Obchodníci sice samozřejmě kontrolují mj. veterinární správu, ale jejich jednání není v podstatě nijak napadnutelné. Jde nám tedy spíš o jakýsi morální apel na obchodní řetězce, aby vytvořily relevantní poptávku. Až poté mohou chovatelé něco změnit.

Nemyslíte si, že se pak v supermarketech zvýší cena za kuře?

Takhle to právě vůbec být nemusí. Pokud bude přechod na prodej pomalu rostoucích kuřat postupný a rozložen v čase, náklady obchodních řetězců, které by cenu mohly ovlivnit, se příliš nezvýší. Relevantní poptávka se musí vytvořit postupně a tak, aby mohl na pomalu rostoucí kuřata přejít v budoucnu celý trh. Je to samozřejmě běh na dlouhou trať.

Jak jsou nastavené podmínky pro kuřata v jiných evropských státech?

Jinde v Evropě už se podmínky chovu mění k lepšímu. Obchodní řetězce a další firmy přijímají tzv. European Chicken Commitment, který stanovuje vyšší standardy pro chov kuřat. Jde zejména o závazek využívat výhradně

plemena, která rostou pomaleji a mají přirozenější vývoj. V České republice se k vyšším evropským standardům zatím žádný řetězec nezavázal. Ve Francii, Německu nebo třeba i Polsku supermarkety přestávají podporovat utrpení rychlokuřat a zavazují se k vyššímu standardu. Je na čase, aby tento krok následovali i zdejší obchodníci.

Jednáte už o tom s obchodními řetězci?

Ano, jednáme. S jejich zástupci se scházíme a myslím si, že je to na dobré cestě. Obchody tuto iniciativu neignorují. Je ale potřeba, aby pocitily, že je na ně i ze strany spotřebitelů vyvíjen nějaký tlak. Bez toho to – obávám se – nepůjde. Právě proto mám velkou radost, když slyším, že díky naší kampani tisíce zákazníků kontaktují obchodní řetězce a vyzývají je, aby odstoupily od prodeje masa z rychle rostoucích plemen kuřat. To je hrozně důležité, protože obchodní řetězce samozřejmě žijí ze zákazníků a snaží se dělat to, co oni chtějí. Teď je odpovědnost na obchodních řetězcích, aby na výzvu svých zákazníků reagovaly. Už se dokonce povedlo, že od prodejce rychlokuřat dávají ruce pryč první lokální supermarkety – Konzum Ústí nad Orlicí a supermarkety pod značkou Trefa a Terno se zavázaly, že skončí s prodejem rychlokuřat do roku 2026.

Kolik kuřat na maso se v Česku ročně odchová?

Jde o zhruba 140 milionů kuřat na maso a naprostá většina z nich – až 99 procent – jsou právě rychlokuřata. A až deset procent z tohoto čísla je doslova utýraných k smrti.

www.denik.cz

Zprávy z regionu

Svědék smrtelné nehody: Pilot je hrdina

Cheb – Svědkem tragické nehody při leteckém dni, při níž v neděli za areálem chebského letiště zemřel 58letý pilot Petr Pačes, byl i šestapadesátiletý Jan Svoboda z Chebu. Událost otřásla celou jeho rodinou. „Stojíte v tu chvíli jako zařezaný, nevíte, co dělat. Všude bylo najednou mnoho prachu. První moje myšlenka byla, kde je oheň. Válečná stíhačka Hawker Hurricane dopadla a neexplodovala, což bylo velké štěstí. Nedaleko se totiž nachází regulační stanice na plyn (na snímku). Kdyby měl letoun plnou nádrž paliva a explodoval, nikdo by do pěti set metrů nepřežil,“ zhodnotil Svoboda. Podle něj letoun v sobotu letěl normálně, druhý den se mu jeho let zdál zvláštní. „Než se pilot pustil do akrobacie, zkušebně dvakrát oblétl prostor. Zdálo se mi, že motor nemá výkon, ztratil rychlost, snažil se ji nabrat střemhlavým letem, ale už se mu to nepodařilo. Strhl letoun a dopadl,“ popsal.

Jan Svoboda a jeho rodina jsou nadšenci do letadel. Zkouší si i prostřednictvím leteckých simulátorů řízení letounů. Pilot má podle něj v kritické chvíli pár sekund na vyhodnocení situace a následnou reakci. „Pilot zřejmě tušil, že by let neukočiroval. Řítil se na nás, ale v poslední chvíli stočil směr na opačnou stranu, na neobydlenou zónu a dopadl na zem. Kdyby to neudělal, doklouzal by do pole, možná by přežil, ale smetl by desítky lidí, kteří mohli zemřít,“ míní Svoboda. „Podle nás je absolutní hrdina, že zachránil spoustu lidských životů. Bohužel zabil sám sebe, rozmlátil letadlo, ale předešel tak velké tragédii,“ dodal. (mk)

Hotely: Hosty mrznout...

dokončení ze str. 1

Luboš Kastner, provozovatel restaurací v Plzni a garant projektu Moje restaurace za Asociaci malých a středních podniků, řekl, že vláda v žádném případě nemůže svými nařízeními zasahovat do komerční sféry. „Nechť reguluje, ale ať v první řadě začne u úřadů, kanceláří všech úředníků a v budovách ve státním majetku. Chápu, že tu musí být nějaká celospolečenská zodpovědnost vůči současné situaci, nicméně soukromý sektor si s tím vždy musí poradit a zásahy státu bývají nešťastné,“ vysvětlil Kastner. Martin Koza z Hotelu Bohemia ve Františkových Lázních uvedl, že pokud cena plynu poletí ještě výš a stát bude hotelům přispívat na zálohy, tak může mluvit i do toho, jak se bude vytápět. „Pokud plyn bude stále zdražovat a my od ministerstva nedostaneme nic, těžko nám někdo může diktovat, jak s ním nakládat,“ reagoval na dotaz Koza. „Jestli ale přijde nějaká velká krize, pochybuji, že lidé budou jezdit do hotelů. Pravděpodobně budeme mít všichni jiné starosti,“ uzavřel.

Šumavská Kvilda je zase plná turistů, život se už vrátil do doby před covidem

JANA VANDLÍČKOVÁ

Kvilda – To, že je Šumava v kurzu, dosvědčují desítky cyklistů i pěších, kteří Kvildou denně projedou či projdou. Mnozí cíleně míří do zdejšího minipovaru.

Také sousední pekárna je vyhlášená. „My jsme se přišli podívat na šumavské palmy, viděli jsme je na fotkách a nevěřili vlastním očím,“ ukazuje asi padesátiletá žena na dvě palmy jen pár metrů od kostela. „Je to neuvěřitelné, že tady v té krajině vůbec rostou,“ dodává a míří do cukrárny pod palmami ochutnat něco dobrého.

„My jdeme na Prameny Vltavy, už jsme o tom místě hodně slyšeli a četli. Chtělo ho vidět na vlastní oči,“ uka-

JEDNÍM z nejnavštěvovanějších míst na Šumavě je obec Kvilda. Najít tam ubytování na poslední chvíli je v zimě i v létě takřka nemožné. Foto: Deník/Jana Vandlíčková

zuje 53letý Honza z Prahy směrem dolů. Máme s sebou vnučata, a tak jsme výšlap

pojali jako celodenní výlet. „Až se vrátíme zpátky, dáme si tu něco dobrého k snědku.

Za odměnu,“ dodává. Parkoviště pod sjezdovkou se i během pracovního týdne

zaplní už dopoledne. Právě tam je pro turisty výchozí bod jejich výletů. Někteří ale

nejprve zamíří to kvildského informačního střediska pro nějakou radu. „My ale nejprve okoukneme galerii v budově obecního úřadu, prý ji mají nově udělanou, tak jsme zvědaví, dva roky jsme tu teď nebyli,“ ujišťuje maminka dvou neposedných kluků a věří, že i tyhle dva uličníky galerie a následná vycházka na Horskou Kvildu unaví.

Ve Kvildě to žije více než na kdejakém náměstí menšího města. Zvědaví turisté chtějí navštívit každý kout Šumavy. Radost z toho jistě mají i místní podnikatelé, nejen, že lidé utrácení za jídlo či pití, ale také si ve velkém pňčují koloběžky, aby zvládli zvolené trasy rychleji a viděli ze Šumavy co nejvíce.